

ที่ กต ๑๔๐๔/๑๖๑๐

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๙

สอศ. รพ. 456
วันที่ - 5 ส.ค. 2559
เวลา 11.20 น.

เรื่อง การเปิดสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐชูดานประจำประเทศไทย
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐชูดานประจำมาเลเซีย
ที่ SEKL/GEN/๐๗๙-๐๕-๒๐๑๖(THAI) ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ค.ศ. ๒๐๑๖
๓. สำเนาหนังสือสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ลับ ด่วนมาก ที่ นร ๐๖๐๙/๒๕๓๖
ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๙
๔. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ลับ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๙/๑๐๗๕
ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการขออนุมัติเปิดสถานเอกอัครราชทูต
สาธารณรัฐชูดานประจำประเทศไทย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)
ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับกำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ
ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนข้อมูลและข้อพิจารณา ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

กระทรวงการต่างประเทศได้รับหนังสือสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐชูดาน
ประจำมาเลเซีย ซึ่งมีเขตอาณาครอบคลุมประเทศไทย แจ้งว่า ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐชูดานได้ลงนาม
ในกฤษฎีกา ลำดับที่ ๒๒ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ค.ศ. ๒๐๑๖ ให้เปิดสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐชูดานประจำ
ประเทศไทย ในการนี้ ฝ่ายชูดานจึงขอให้ฝ่ายไทยให้ความเห็นชอบการขอเปิดสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐ
ชูดานประจำประเทศไทย ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเปิดสถานเอกอัครราชทูตต่างประเทศประจำประเทศไทยเป็นเรื่องความสัมพันธ์
ระหว่างประเทศ ซึ่งการดำเนินการใด ๆ หลังจากที่ได้มีการเปิดสถานเอกอัครราชทูตจะมีผลผูกพันรัฐบาลไทย
ดังนั้น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจึงมีหน้าที่เสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามที่กำหนดใน
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

/๓. ความเร่งด่วน ...

ล้น จิราภา

ให้ยกเลิกชั้นความลับนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับซูดาน และเพื่อให้สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐซูดานประจำประเทศไทยสามารถดำเนินงานได้อย่างรวดเร็วอันเป็นประโยชน์แก่ไทย จึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีบรรจุเรื่องดังกล่าวในวาระการประชุมคณะรัฐมนตรีในโอกาสแรก

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ข้อมูลภาพรวมสาธารณรัฐซูดาน

ซูดานตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของทวีปแอฟริกา มีพื้นที่ ๑.๘๘ ล้านตารางกิโลเมตร (ใหญ่กว่าไทยประมาณ ๕ เท่า) มีประชากรประมาณ ๓๗ ล้านคน ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๐ เป็นชาวอาหรับ ในส่วนที่เหลือเป็นชาวแอฟริกันผิวดำ ประชากรร้อยละ ๗๐ นับถือศาสนาอิสลาม และร้อยละ ๒๕ นับถือความเชื่อดั้งเดิม

ในด้านการเมือง ซูดานปกครองด้วยระบอบสาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุขแห่งรัฐและผู้นำรัฐบาล ประธานาธิบดีคนปัจจุบัน คือ นายโอมาร์ ฮาซัน อาห์มาด อัล บาเซียร์ ซึ่งดำรงตำแหน่งมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๖ ปัจจุบัน การเมืองของซูดานมีเสถียรภาพ รัฐบาลซูดานสามารถปรับปรุงความสัมพันธ์กับชาติซูดานให้ดีขึ้น ซึ่งช่วยลดความตึงเครียดและเพิ่มเสถียรภาพตามแนวชายแดน โดยเฉพาะที่จังหวัด South Kordofan และ Blue Nile อย่างไรก็ดี ในดินแดนดาร์ฟูร์ทางภาคตะวันตกของประเทศ ยังคงประสบปัญหาความขัดแย้งระหว่างชนเผ่าและระหว่างกลุ่มต่อต้านกับฝ่ายรัฐบาล

ในด้านเศรษฐกิจ ซูดานเป็นประเทศที่ยากจนและขาดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยในปี ๒๕๕๘ ซูดานมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ๘๔.๓๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ไทยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในปี ๒๕๕๘ จำนวน ๓๔๕.๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ดี ซูดานเป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ได้แก่ แร่ธาตุชนิดต่าง ๆ ปิโตรเลียม และทรัพยากรทางทะเล เป็นต้น ซึ่งมีศักยภาพในการนำมาพัฒนาประเทศในอนาคต ทั้งนี้ เศรษฐกิจของซูดานได้รับผลกระทบอย่างมากจากการแยกประเทศของสาธารณรัฐซูดานเมื่อปี ๒๕๕๔ ซึ่งทำให้ซูดานสูญเสียแหล่งน้ำมันดิบส่วนใหญ่ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ให้แก่ชาติซูดาน

๔.๒ ความสัมพันธ์ไทย-สาธารณรัฐซูดาน

ไทยมีความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรกับซูดาน และมีมิติความสัมพันธ์และผลประโยชน์ที่มีพลวัตและมีความหลากหลาย โดยในด้านการเมือง ไทยและซูดานสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๒๕ โดยฝ่ายไทยมอบหมายให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงไคโร มีเขตอาณาครอบคลุมซูดาน และฝ่ายซูดานมอบหมายให้สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐซูดานประจำมาเลเซีย มีเขตอาณาครอบคลุมไทย ทั้งนี้ ไทยและซูดานต่างเปิดสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ระหว่างกัน โดยฝ่ายไทยได้แต่งตั้งให้นายอะห์มัด บาเซียร์ เอลเนอเฟดี เป็นกงสุลกิตติมศักดิ์ ณ กรุงคาร์ทุม และฝ่ายซูดานได้เสนอการแต่งตั้งนายไพฑูรย์ เตชดนัย ให้ดำรงตำแหน่งกงสุลกิตติมศักดิ์สาธารณรัฐซูดานประจำประเทศไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติการแต่งตั้งแล้วเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ ขณะนี้ อยู่ในขั้นตอนการดำเนินการของฝ่ายซูดาน

ไทยและซูดานมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงอยู่เป็นระยะ ล่าสุด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) เดินทางเยือนซูดานระหว่างวันที่ ๑๐-๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ในส่วนของฝ่ายซูดาน นายลาม อะกอล อะจาวิน (Mr. Lam Akol Ajawin) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศซูดาน เดินทางเยือนไทยระหว่างวันที่ ๑๓-๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ นอกจากนี้ ในระดับคณะทำงาน ไทยและซูดานมีการจัดการประชุมคณะทำงานร่วมระหว่างกระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองฝ่ายในระดับอธิบดีมาแล้ว ๒ ครั้ง เพื่อเป็นกลไกในการหารือเรื่องการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือ

/ในทุกด้าน ...

ในทุกด้าน โดยการประชุมครั้งล่าสุดจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่ประเทศไทย

ซูดานเป็นคู่ค้าลำดับที่ ๔ ของไทยในแอฟริกา รองจากสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ สหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรียและสาธารณรัฐเบนิน โดยในปี ๒๕๕๔ การค้าสองฝ่ายมีมูลค่า ๒๘๕.๑๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในจำนวนนี้ ไทยนำเข้า ๐.๙๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกหลักของไทยได้แก่ น้ำตาลทราย รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เครื่องซักผ้าและเครื่องซักแห้ง ผลิตภัณฑ์ยาง รองเท้าและชิ้นส่วน เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ผลไม้กระป๋องและแปรรูป ทั้งนี้ ในอดีต บริษัทเอ็กโก เอ็นจิเนียริง แอนด์ เซอร์วิส จำกัด (เอสโก) ร่วมกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เคยได้รับสัญญาว่าจ้างจากรัฐบาลซูดานมูลค่ากว่า ๕๐๐ ล้านบาท ให้ดำเนินการจัดหาอะไหล่ซ่อมบำรุง บริหารจัดการโรงไฟฟ้า และถ่ายทอดความรู้และฝึกอบรมงานด้านการเดินเครื่องและบำรุงรักษาให้กับพนักงานของบริษัท National Electricity Corporation ซึ่งเอสโกได้ดำเนินงานดังกล่าวแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ยังไม่ได้รับเงินค่าจ้างจากสัญญาฉบับสุดท้าย เนื่องจากรัฐบาลซูดานประสบปัญหาขาดแคลนเงินตราต่างประเทศภายหลังประเทศซูดานแยกตัวออกไปเมื่อปี ๒๕๕๔

ปัจจุบัน มีนักศึกษาไทยมุสลิมในซูดานประมาณ ๕๐๐ คน (มากเป็นอันดับ ๒ ในภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริการองจากสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์) ส่วนใหญ่ศึกษาด้านอิสลามศึกษาและภาษาอาหรับ นอกจากนี้ ยังมีแรงงานไทยในซูดานประมาณ ๒๐๐ คน ซึ่งเป็นแรงงานฝีมือ ทั้งนี้ ในปี ๒๕๕๔ มีชาวซูดานเดินทางมาประเทศไทยจำนวน ๕,๕๙๗ คน (มากเป็นอันดับที่ ๕ ในทวีปแอฟริกา)

ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๐๕ - ๒๐๑๑ ไทยเคยส่งเจ้าหน้าที่ทหารสังเกตการณ์ (military observer) รวมจำนวน ๕๒ นาย เข้าร่วมภารกิจรักษาสันติภาพของสหประชาชาติในซูดาน (United Nations Mission in the Sudan : UNMIS) และระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๐๗ - ๒๐๑๑ ได้ส่งเจ้าหน้าที่จำนวน ๑๒๖ คน และกองพันทหารราบจำนวน ๘๑๒ นาย เข้าร่วมในภารกิจรักษาสันติภาพของสหประชาชาติและสหภาพแอฟริกาในดาร์ฟูร์ (AU/UN Hybrid Operation in Darfur - UNAMID) และปัจจุบัน ยังคงมีผู้เชี่ยวชาญภารกิจ (experts on mission) และทหาร จำนวน ๑๔ นาย ปฏิบัติหน้าที่ใน UNAMID ในดาร์ฟูร์

นอกเหนือจากความร่วมมือด้านความมั่นคงแล้ว ไทยยังได้ให้การสนับสนุนด้านการพัฒนาแก่ซูดานอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การจัดการดูงานให้แก่ผู้แทนระดับสูงของซูดานที่ประเทศไทย การจัดการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ให้แก่ซูดาน เช่น การป้องกันและควบคุมโรคมาลาเรีย การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โครงการเผยแพร่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารจัดการโรงพยาบาล เป็นต้น นอกจากนี้ ยังจัดโครงการความร่วมมือไตรภาคีกับญี่ปุ่นด้านการเพาะเลี้ยงปลานิลให้แก่ซูดานด้วย ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ เป็นต้นมา ไทยได้ให้ทุนฝึกอบรม ทุนการศึกษา และทุนดูงานแก่ซูดานแล้วรวมทั้งสิ้น ๕๓ ทุน

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่ง

๖. ผลกระทบ

การเปิดสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐซูดานประจำประเทศไทยจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ทวิภาคี ความร่วมมือด้านการเมือง ความมั่นคง การค้าและการลงทุน สังคมและวัฒนธรรม การศึกษาและวิชาการ ฯลฯ ระหว่างไทยกับซูดาน รวมทั้งจะช่วยอำนวยความสะดวกเรื่องการตรวจลงตราให้แก่คนไทยที่ต้องการเดินทางไปยังซูดานด้วย นอกจากนี้ จะช่วยคุ้มครองดูแลคนชาติซูดานที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย โดยเฉพาะในกรณีที่คนชาติซูดานเข้ามาตกทุกข์ได้ยากในประเทศไทย ซึ่งจะเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระในการให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานราชการไทยที่เกี่ยวข้อง

/๗. ค่าใช้จ่าย ...

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้สอบถามความเห็นเกี่ยวกับการเปิดสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐชูดานประจำประเทศไทยจากสำนักข่าวกรองแห่งชาติและสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติแล้ว และได้รับแจ้ง ดังนี้

๘.๑ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ แจ้งว่า การเปิดสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐชูดานประจำประเทศไทยไม่น่าจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทย และจะเป็นผลดีในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือ และการประสานงานระหว่างไทยกับชูดานในทุกด้าน เฉพาะอย่างยิ่งในด้านความมั่นคง

๘.๒ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ แจ้งว่า ไม่ขัดข้องในหลักการ เนื่องจากทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ทางการทูตมายาวนาน และไม่มีปัญหาความมั่นคงระหว่างกัน และจะเป็นการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น
ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓

๙. ข้อกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

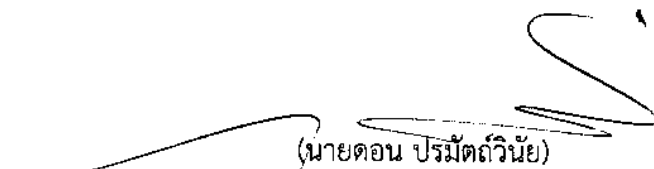
พระราชบัญญัติว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางทูต พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๓
“ให้รัฐผู้ส่งคณะผู้แทน คณะผู้แทน หัวหน้าคณะผู้แทน บุคคลในคณะผู้แทน บุคคลในคณะเจ้าหน้าที่ของคณะผู้แทน บุคคลในคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายทูต ตัวแทนทางทูต บุคคลในคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการและฝ่ายวิชาการ บุคคลในคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการสมาชิกในครอบครัวของบุคคลในคณะผู้แทน และคนรับใช้ส่วนตัว รวมตลอดถึงสถานที่ ที่พักสินและบรรณสารของคณะผู้แทนของบุคคลในคณะผู้แทน หรือของสมาชิกในครอบครัวของบุคคลในคณะผู้แทน ตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางทูต ซึ่งทำเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๔ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางทูตตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาดังกล่าว”

๑๐. ข้อเสนอแนะของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศมีความประสงค์จะขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติการเปิดสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐชูดานประจำประเทศไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป
ทั้งนี้ หากคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่เสนอแล้ว ให้ยกเลิกชั้นความลับนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา
กองแอฟริกา
โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๐๖๕
โทรสาร ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๔๙